

JOB OG HANS KONE: Å LEVE MED SORG

Bakgrunnsstoff *Job 1,1–2,10.*

Minnevers **Men han svarte: “Du taler som en ufornuftig kvinne. Skal vi bare ta imot det gode fra Gud? Skal vi ikke ta imot det vonde også?” (Job 2,10).**

Jobs bok minner om det man kaller “visdomslitteratur”, og personnavnene i boken tyder på en edomittisk bakgrunn. Det navnet i Bibelen som minner mest om Jobs, er den edomittiske kongen Jobab (*1 Mos 36,33*).

Vi får ikke vite hva Jobs kone het. Faktisk vet vi fint lite om henne. I hele Bibelen er hun bare sitert i et eneste vers, og for dette ene sitatet – ord som ble sagt da hun ble rammet av en tragedie som de fleste blant oss ikke kan ha noe begrep om – er hun blitt husket. Og likevel må hun på alle måter ha vært en eksemplarisk kone. Hun tok seg av hjemmet, pleiet sin lidende mann, brakte ham mat på fyllingen, pleiet hans sår, etc. Men hennes gode gjerninger er ikke beskrevet. I stedet får hennes mann og hans lidelser all oppmerksomheten, og vi møter henne bare idet hun oppfordrer ham til å gjøre det som Satan ønsket.

Både mann og kone led under deres tap, men de reagerte for-

skjellig på sin skjebne. Det er ikke opp til oss å dømme dem, men å lære og passe oss selv.

Ukeoversikt **Historien om Job og hans kone er et tidlig eksempel på tragediens og lidelsens følger her på jorden.**

SØNDAG

Historien om Job

Historien om Job har i årtusener inspirert, forvirret og utfordret leserne. Bare Gud vet hvor mange bøker, kommentarer og artikler som er blitt skrevet om denne gamle boken som, sammen med 1. Mosebok, er Bibelen eldste og skrevet av Moses mens han var i Midjan. “De mange årene i ørkenens ensomhet var ikke forgyves. Moses ble satt i stand til den store oppgaven som lå foran ham, og under Den hellige ånds inspirasjon skrev han 1. Mosebok og Jobs bok, bøker som Guds folk skulle komme til å lese med den største interesse helt til tidens ende.”- *Signs of the Times* 19. febr. 1880.

Les Job 1,1–2,8. Hva lærer vi her om Job og hans personlighet? Hva er det ved ham som gjør alt det som skjer med ham så veldig vanskelig å fatte?

Det er interessant at Jobs bok, ved siden av 1. Mosebok, skulle være den første av Bibelens bøker. Det er som om Gud helt fra første stund visste at det ondes problem ville være et av de store spørsmålene som ville oppta menneskene. Hvorfor er det så mye elendighet og lidelse i verden dersom Gud i himmelen er så full av kjærlighet og allmakt? For mange mennesker blir dette det største hinderet for deres tro.

Med Jobs bok og 1. Mosebok gir derfor Herren oss bakgrunnen

for den store kampen mellom godt og ondt. Vi føres inn bak forhenget og får se ting som vi – selv med våre teleskoper og andre smarte vitenskapelige redskaper – aldri ville kunne få innsikt i. Jobs bok besvarer ikke alle våre spørsmål, men den viser oss at Gud neppe ble overrumplet da lidelsen, smerten og elendigheten rammet. Så vi burde heller ikke bli overrasket over dem, og de er så visst ikke gode nok grunner til å forkaste Skriftens Gud.

Skriv noen linjer der du, så godt du kan, gjør rede for din forståelse av hvorfor det finnes lidelse i verden til tross for Guds kjærlighet. Ta med notatene dine til gruppen på sabbaten.

MANDAG**Glem ikke Jobs kone**

Les igjen om de ulykkene som rammet dette paret før du forsøker å leve deg inn i situasjonen til Jobs kone. Hvilke tanker må ha rast gjennom den stakkars kvinnens hode?

Historien omhandler i første rekke Job og hans lidelser, men vi må ikke glemme hans kone. Det var også hennes tjenere som ble utryddet; hun hadde hatt glede av alt det som ble fratatt dem, og det var hennes barn som ble drept så plutselig, barn hun hadde født. Og som om ikke det var nok, så ble hennes mann, han som hun var blitt “ett” med (*1 Mos 2,24*), plutselig rammet av vonde byller. Og når Job led, led hun også, kanskje verre. Det burde ikke være vanskelig å forstå hennes fortvilelse. Men slik Bibelen legger frem historien, kommer hun bare til orde på én linje av bokens 42 kapitler. Det må ha skjedd langt mer enn det vi her får innblikk i.

Les Job 2,9. Se særlig på hennes spørsmål. Hva er underforstått?

I Job 1,1 blir Job omtalt som en som var *tam vyahsar*, “hederlig og rettskaffen”. Det er interessant at i hennes spørsmål: “Er du fremdeles like from? (Job 2,9), kommer ordet for “from” av det samme ordet som “hederlig” i Job 1,1, og det betyr også “hel” eller “fullkommen” (se også *1 Mos 6,9; 25,27; Sal 37,37; 64,4*). Det er også det samme ordet som Gud bruker når han omtaler Job en gang i Job 1,8 og to ganger i Job 2,3 (“hederlig”, “from”). Så hun stiller spørsmålstegn ved den siden av hans personlighet som er blitt beskrevet fire ganger. Hvordan kan du ennå være så “from” overfor Gud når alt dette rammer oss? Og vi må ikke glemme at dette var ulykker de var to om; det som rammet Job, var ikke så veldig annerledes enn det som rammet henne.

Til ettertanke Tanken her er at slikt ikke burde ramme den som er uklanderlig og “from”. Hva er det som er så galt med å tenke slik? Og hvordan har vi fordeler av å være hederlige, rettskafne og fromme her og nå?

TIRSDAG
Satans fristerinner

Les 1. Mosebok 3,1-13. Hvilke paralleller er det mellom denne historien og historien om Job og hans kone?

Det er en rekke likheter mellom historien om Adam og historien om Job. For det første var begge “fullkomne” og “hele”, i alle fall på hvert sitt område. For det andre stod begge overfor prø-

velser som var av kosmiske dimensjoner. For det tredje ble begge deres koner et offer for Satans angrep, men på forskjellig vis. For det fjerde brukte Satan begge konene til å friste deres menn.

Les igjen Satans anklage mot Job (Job 1,7-11; 2,3-5). Hvordan blir Jobs kone uten å vite det brukt av Satan mot sin mann?

Jobs kone visste ikke mer om det dramaet som utspant seg bak scenen enn det hennes mann visste. Satan lurte henne og brukte henne i sitt spill. Satan benyttet seg av Eva i den lykkelige Edens hage, men han utnyttet Jobs kone mens de var utsatt for ufattelig smerte og lidelse. Vår grusomme fiende vil utnytte alle forhold og bruke det han kan, og dem han kan, til å forføre oss til synd og fjerne oss fra Gud. Vi skal også merke oss at Adam gav etter for bedraget, enda han var syndfri og levde i en hage som var fylt av lykke og fri for synd, mens Job, som var en falen skapning og levde under fryktelige smerter og lidelse, ikke gav etter. Han var i sannhet “hederlig og rettskaffen”.

Til ettertanke Enten du er mann eller kvinne bør du spørre deg selv: **Hvordan kan jeg unngå å komme dit at jeg bevisst eller ubevisst frister noen til å gjøre det som er galt, især dem som står meg nær?**

ONSDAG

Forbann Gud og dø!

Satans ankepunkt mot Gud var at Job bare var “hederlig og rettskaffen” fordi Gud var så god mot ham, og at han ville vende Gud ryggen straks noe gikk galt. To ganger sa Satan at Job ville “spotte” Gud like opp i ansiktet. Vi har sett at Jobs kone oppfordret ham til å gjøre akkurat det Satan sa at Job ville gjøre. Vi må passe oss for hva vi sier, især når følelsene holder på å løpe av med oss.

Hva sier disse tekstene om ordenes betydning og makt? Ordsp 13,3; 25,11; Fork 10,12; Matt 12,36.37; Joh 5,24.

Bibelkommentatorene har bitt seg merke i noe interessant. Når Satan to ganger sier at Job kommer til å “spotte” Gud like opp i ansiktet, og når Jobs kone sier at han skal “spotte” Gud, så bruker de ikke det vanlige ordet for å “spotte”. I stedet kommer ordet av ordroten *brk*, som gjerne betyr “velsigne” (1 Mos 12,2; 2 Mos 12,32; Rut 2,4; Sal 26,12). Salmisten taler om å “velsigne” eller “prise” (av *brk*) Herren (Sal 16,7; 26,12; 34,2). Men her i Job blir det samme ordet altså oversatt “spotte”? (I Job 1,5 kommer også ordet “spotte” av *brk*; I 1 Kong 21,10 blir *brk* også brukt på samme måte.)

Les de versene vi har sett på i Jobs bok der rotordet *brk* er oversatt “spotte”, men sett inn “prise” i stedet. Hva skjer?

Det er opplagt at teksten ikke gir mening om *brk* her skulle bety “prise”. Kanskje kunne man i Jobs kones tilfelle hevde at hun var sarkastisk (som Satan hos Gud): Visst, Job, hvorfor ikke prise Gud for all hans godhet mot oss og så dø! Men i lys av

hvordan ordet er brukt i f.eks. *Job 1,5* er det opplagt at dette bare er et av de språklige tilfellene der ord brukes på uventede måter.

Til ettertanke **Hvor forsiktig er du med det du sier? Hvordan kan du sikre deg at du ikke sier ting du vil angre siden, ting som kan påføre både deg selv og andre lidelse?**

TORSDAG

Hjelp hverandre

Jobs kone må ha vært den som hjalp ham med det meste under hans prøvelser. Det må ha smertet henne å tilberede maten hans og vaske sårene. Det må ha revet henne i hjertet å se den utmagede kroppen og huden som skallet av. Hun var den eneste som kom nær nok til å bli rammet av hans dårlige ånde (*Job 19,17*). Da hun endelig gav etter, var det ikke et angrep på ham, og hun gjorde det ikke for sin egen skyld, men for hans. Hun hadde bevart fatningen da de mistet det ene etter det andre. Vi hører ikke at hun sa noe usømmelig da hennes ti barn ble revet vekk med ett slag. Men synet av mannens lidelser ble for mye. Hun gav uttrykk for rettferdig harme.

Les Job 2,10. Hva er kjernen i Jobs reaksjon? Hva sier det om hans troskap mot Gud til tross for store smerter?

Job sier ikke at hans kone er tåpelig når hun kommer med sitt utbrudd. Han sier at hun taler som en ufornuftig kvinne. Hun er ikke ufornuftig, og det er ikke slik hun pleier å opptre; det passer henne ikke å snakke slik. Så Jobs ord sier oss noe om henne; nemlig at hun under normale forhold ikke var en av de “uforstandige” kvinner. Men dette var langt fra normale forhold.

Hvilken vrangforestilling hadde Job om sin lidelse?

Job tilskriver Gud sine lidelser, men likevel forsøker han å være tro mot Gud. Han bruker de samme ordene for “godt” og “ondt” som er brukt for å skildre det forbudte treet i 1. Mosebok 2,17. Det var ikke meningen at mennesket skulle stifte bekjentskap med det onde, bare det gode. Det onde kommer ikke fra Gud. Men det onde har gjennomsyret alt i den grad at selv de “hederlige og rettskafne” lider under det. Selvsagt er det ingen som har vært mer “hederlige og rettskafne” enn Jesus, og ingen har lidd mer under det onde enn han (*Jes 53,3-6; 2 Kor 5,21; 1 Pet 2,24; 4,1*).

Til ettertanke Les det første kapitlet av 1 Peter. Hva sier han der som er en parallell til historien om familien Job? Still deg selv dette spørsmålet: **Hvor godt takler jeg lidelse? Hva trenger jeg å lære som kan sette meg i stand til å vise større troskap, uansett forhold?**

FREDAG

Videre studium

Les “Et rikt fellesskap” i *Det kristne hjem*, side 78-84 (AH: 105-113).

“Vi vet ikke stort om denne kvinnen, og man har hatt lett for å betrakte henne som en ond kvinne. Jobs lidelser påførte sikkert også henne lidelse. Det var tungt å miste alt hun eide, men enda mer fryktelig må det ha vært å miste alle sine barn. Hennes smerte må ha vært større enn hennes manns. Men i historien bærer hun sin smerte i taushet. Hun elsket Job. Det må ha vært ytterst smertefullt for henne å se på at mannen led uutholdelige fysiske, psykiske og åndelige smerter uten å kunne hjelpe ham. For henne ser det ut til at det bare finnes en utvei. Hun taler til

Job ut fra sin dype kjærlighet og omsorg for ham. Hun skjønner ikke at hun i likhet med Peter lyder som et ekko av Satans egne ord. Nei, hun er ikke noen uforstandig kvinne, men den dagen talte hun ‘som’ en av dem.” -Angel Rodriquez: *Adventist Review*, 13. april 2000, side 27.

Spørsmål til drøftelse

1. Les opp svarene deres på søndagens siste spørsmål for hverandre. Hva kan dere lære av hverandre? Hvor gode er svarene? Hvilke spørsmål står ennå ubesvart? Hvordan kan vi hjelpe hverandre å leve med uløste spørsmål om smerte og lidelse?
2. Hvordan kan ektefeller i praksis oppmuntre og hjelpe hverandre åndelig i stedet for å være fristelsens redskaper som gjør det lettere for den andre å falle?
3. Finnes det noen i deres menighet som har opplevd noe tragisk i den senere tid? Hva kan gruppen rent praktisk gjøre for å oppmuntre dette mennesket og hjelpe det gjennom sorgen?
4. Snakk sammen om dette å misbruke Guds navn. Hvordan kan vi gjøre oss skyldige i denne synden uten egentlig å vite om det? Tenk på kraftuttrykk, ordelag og slang på deres eget språk mens dere snakker om dette.

Sammendrag

Job og hans kone bar motgangen med stor sinnsro. Hun led kanskje mer enn Job, men hans kone knakk først sammen da hun ikke lenger orket synet av sin manns lidelser. Hos dem kan vi hente inspirasjon når vi står overfor tragedier som ofte ikke tåler sammenligning med det de led.